

Antirasistisk plattform: Et samfunn uten rasisme

SV ønsker et samfunn for de mange, hvor alle har like muligheter. Et samfunn hvor alle kan lykkes og trives uavhengig av hvem foreldrene dine er, hvem du elsker eller hvordan du ser ut. Rasismen, i alle dens former, er en trussel mot det samfunnet vi ønsker oss og må bekjempes. Rasismen skaper mistillit mellom mennesker og legitimerer skjevfordeling av makt og ressurser. Den lager et skille mellom «oss» og «dem» hvor noen blir mer verdt.

Rasisme er diskriminering av mennesker basert på at de har en annen etnisk eller nasjonal tilhørighet eller fordi de fremstår som om de har en annen tilhørighet – for eksempel på grunn av navn, hudfarge, kultur eller religion.

Rasisme er et økende samfunnsproblem også i Norge. Når sentrale ledere i samfunnsdebatten, helt inn i Regjeringen bevisst bruker splittende og stigmatiserende ordbruk, så får dette følger for barn og unge som vokser opp. De legaliserer forskjellsbehandling, mobbing og diskriminering. Den rasismen som allerede er der øker i omfang. Når toppen av samfunnet stadig sier at du ikke er like bra, så forsterker det minoritetstress barn og ungdom lever med og gjør at de må bruke mer krefter bare for å få samme mulighet som andre tar som en selvfølge.

Voldelig rasisme og høyreekstremisme øker i hele Europa, Norge er ikke et unntak. Vi kan se det i antall organisasjoner med høyreekstrem/høyre-radikal ideologi, og i deres økende og sammensatte aktiviteter på nettet. Vi ser det også i statistikken over hatkriminalitet og i hvordan rasistisk hets og vold rammer både på gaten og i kommentarfeltene. Vi ser det i et stadig hardere og mer hatsk debattklima. Vi ser det når maktpersoner bruker innvandrere og flyktninger som skremmebilde. Vi ser det når mange av våre unge føler at de ikke er gode nok, at de ikke fullt ut får være en del av fellesskapet bare fordi de har utenlandske navn eller en annen hudfarge enn majoriteten.

Denne plattformen legger grunnlaget for SVs arbeid mot rasisme, i form av diskriminering, hets og organisert hat. Det er ikke en plattform for integreringspolitikk, og heller ikke for partiets strategi for å bekjempe høyrepopulisme. Den er ikke en uttømmende arbeidsplan eller et fullstendig politisk strategisk rammeverk, men skal danne utgangspunktet for bredt og systematisk organisatorisk og politisk arbeid.

SVs visjon for et rasisme-fritt Norge

Landet vi bor i har alltid vært flerkulturelt, helt siden den gang nordmenn og samer møtte hverandre for første gang. Siden den gang har mennesker fra andre steder jevnlig kommet hit, blitt en del av samfunnet og bidratt med sin kunnskap og sin kultur. Mennesker med ulike slekts- og kulturbakgrunn har i fellesskap formet samfunnet. Møtet mellom gamle og nye kulturer i landet har ført til utvikling av forhold der tillit, fellesskap og kunnskapsutveksling har stått i sentrum.

Dessverre er også rasisme en del av Norges historie og samtid. Styresmaktene har opp gjennom historien ført rasistisk politikk blant annet ved å forsøke å utslette kulturen til det samiske urfolket og de nasjonale minoritetene, samt å stenge jøder ute fra landet. Siden andre halvdel av 1900-tallet har politikken som angår de gamle minoritetene i landet - urfolket samene og de nasjonale minoritetene

jøder, kvener/norskfinner, rom, romani og skogfinner - blitt bedre, men det gjenstår fortsatt store utfordringer. Vi ser at de nye minoritetene møter noe av den samme diskrimineringen og barrierene.

De siste tiårene har Norge tatt imot et betydelig antall innvandrere. Noen har kommet for å få beskyttelse, andre for å søke arbeid og et bedre liv eller være sammen med familien sin. Fiendtlige holdninger til mennesker med minoritetsbakgrunn, spesielt med bakgrunn fra Midtøsten og det afrikanske kontinent, er i dag skremmende til stede i samfunnsdebatten. Særlig i sosiale og alternative medier på nettet. I dagens Norge ser vi et debattklima som fremmer fordommer og frykt for det ukjente. I stedet for å møte hverandre med utgangspunkt i et ønske om å bygge tillit, samarbeid og forståelse, blir mange indirekte oppfordret til å møte andre mennesker med mistillit og frykt.

De kraftige, økende rasistiske og islamofobiske strømningene i vestlige samfunn er med på å dehumanisere muslimer og etablere en gruppetenkning som i ytterste konsekvens får uttrykk som vold og terror. Angrep rettet mot muslimer omtales ofte som enkeltstående hendelser, på tross av at enkeltpersoner som utfører angrep er en del av et stort ideologisk nettverk

Samer møter fortsatt rasistiske holdninger og stereotypier. Antisemittisme er fortsatt et problem i Norge, og jødehat en reell trussel for vår lille jødiske minoritet. Hets, hat eller frykt for muslimer er den bærende idé i mye moderne rasisme, og slike islamofobiske holdninger påvirker offentligheten og skader arbeidet med å skape et godt forhold mellom nordmenn med ulik bakgrunn. Islamofobien er del av en internasjonal trend hvor krefter på ytre høyrefløy ser muslimer som den viktigste trusselen mot vestlig kultur og levemåte.

Politikk og holdningskamp

Vår politikk for fellesskapet bygger på en antirasistisk analyse. Våre antirasistiske løsninger handler om holdningskamp, men også om konkrete tiltak som kan gi folk beskyttelse i arbeidslivet, på boligmarkedet, i byen, i samfunnslivet og i skolen. Vårt tillitssamfunn er truet av krefter som tjener på mistenkeliggjøring og fremmedfrykt. Det er ikke minoriteter som truer velferdssamfunnet, det er den voksende ulikheten i makt og rikdom.

Vi har et delt arbeidsmarked hvor mange tunge og dårlig betalte yrker domineres av minoriteter. Når folk ikke møtes blir man lettere mistenksom. I nabolag, på skoler, i frivilligheten og på andre fellesarenaer bygges det daglig bånd mellom ulike grupper. Dette møtet kan gi rike samfunn og rike liv. Når tillitskulturen står sterkt kan dette møtet skape grensebrytende felleskap som fører med seg innovasjon og nytenkning, kunnskap og solidaritet.

Samtidig kan noen føle seg truet eller ekskludert. Forskjeller i makt og ressurser gjør tillitsbyggingen vanskelig. Når folk føler at de får det tøffere, er usikre eller redde, er det lett for maktpersoner og ytre høyre å peke på det som er synlig og nytt. Minoritetene får skylda selv om det er andre ting som skaper usikkerheten. Da har tillitskulturen dårlige kår. Det som oppleves som nytt kan vekke vegring mot og møtes, heller enn nysgjerrighet.

For SV er det viktig å motarbeide at minoriteter gjøres til syndebukker for økende forskjeller, økende usikkerhet og at mange ikke føler at samfunnet og fellesskapet stiller opp for dem. Og vi godtar ikke at noen kan bli født og oppvokst her, være norske statsborgere, men samtidig oppleve at de ikke er «norske nok».

I et mangfoldig samfunn er det avgjørende å ha en politikk for hvilke grunnleggende verdier, prinsipper og rettigheter som skal binde oss sammen som nasjon uavhengig av bakgrunn. Selv om nysgjerrighet er det beste utgangspunktet for all menneskelig kontakt så er det også praksiser som skal møtes med motstand. Antisemittisme, trange kjønnsroller, homofobi og negativ sosial kontroll skal ikke møtes med nysgjerrighet, men med krav om endring. På samme måte som vi ikke vil ha syndebukker vil vi heller ikke ha unnfallenhet. Vi står for de samme sosialistiske og feministiske verdiene i møte med alle mennesker.

En antirasistisk politikk handler ikke bare om holdningskamp, men om konkrete tiltak mot diskriminering. Navnet ditt skal ikke avgjøre om du blir kalt inn til jobbintervju eller får tilslag på leiekontrakt, og hudfargen din skal ikke avgjøre hvor mange ganger du blir stoppet i politikontroll eller om du kommer inn på et utested.

Antirasistisk Senter la høsten 2017 la fram rapporten “Vi vil ikke leke med deg fordi du er brun” - en undersøkelse av opplevd rasisme blant ungdom. Ungdommene melder i rapporten at skolen er en av arenaene der de møter mest opplevd rasisme. Det er viktig at alle som jobber med barn og unge anerkjenner at rasisme finnes, og at barn og unge som forteller om rasisme får god oppfølging og støtte. Et av de mest alvorlige funnene i rapporten var at barn og unge som opplevde rasisme fortalte at de fikk mangelfull, lite eller ingen oppfølging når de meldte ifra om dette til skolen. Skolen skal være en trygg arena for barn og unge, den skal fremme lærelyst og dannelse, og gi hver enkelt elev rom for positiv utvikling. Når det avdekkes at barn og unge opplever rasisme kan vi ikke møte dette med likegyldighet.

Den organiserte rasismen og høyreekstremismen sprer frykt og er en konkret trussel mot minoriteter. Nazistiske og fascistiske organisasjoner trener på voldsbruk og utøver vold i våre naboland. Medlemmer har blitt tatt for drap og terrorvirksomhet, og det har blitt tatt beslag i våpen. Også i Norge spres det rasistisk hets og propaganda som er lovstridig. Når dette ikke har blitt straffeforfulgt må det bety at det mangler vilje hos politikere til å prioritere, og i politiet til å håndheve lovverket. SV må jobbe for at dagens lovverk blir fulgt opp og dermed rammer høyreekstreme organisasjoner og deres medlemmer som oppfordrer til, og gjennomfører politisk vold.

Det er ikke mulig å tillate voldelige nazister å marsjere gjennom norske byer og samtidig garantere ytrings- og bevegelsesfrihet for de som er mål for nazistenes hat. Derfor må SV si nei til å la voldelige høyreekstreme organisasjoner markere seg i det offentlige rom.

Hvis nazistiske organisasjoner involvert i organisert voldsbruk ikke rammes av eksisterende lovverk, må vi vurdere et lovforbud basert på FNs rasediskrimineringskomite sin anbefaling.

Antirasistisk politikk i ni punkter:

1. Styrke arbeidet mot diskriminering i arbeidslivet og boligmarkedet, og gjøre det lettere å anmelde diskriminerende handlinger på disse områdene. Øke bruken av tiltak som anonyme jobbsøknader.
2. Styrke likestillings- og diskrimineringsombudet og se på muligheten for å gi ombudet flere virkemidler.
3. Sørge for å utarbeide og iverksette handlingsplan mot islamofobi, rasisme og etnisk diskriminering i tråd med råd fra Likestilling- og diskrimineringsombudet. Dette kommer i tillegg til handlingsplanene mot antisemittisme, strategien mot hatefulle ytringer, mot

diskriminering på grunn av seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, og handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

4. Alle kommuner og fylker plikter å utarbeide en egen lokal handlingsplan mot rasisme og etnisk diskriminering. Til nå er det få kommuner som har utarbeidet egne planer, selv om det vil være et problem i alle kommuner.
5. Øke politiets ressurser og øke prioriteringen av etterforskningen av hatkriminalitet. Bidra til stabilt nærpolit som kan sikre dialog med utsatte minoritetsmiljøer. Sørge for ressurser nok til at politiet kan følge opp slik at ytringer på nett får samme konsekvenser som ellers i offentligheten. Politiet og tollvesenet må innføre et system som viser hvordan og hvem som stoppes for kontroll, utover utlendingskontroll, og hvorvidt politiet driver med etnisk profilering. Det bør også være en løsning som kan sikre at de som kontrolleres kan dokumentere kontrollen.
6. Øke forskning på rasisme og diskriminering i Norge. Særlig for å se hvordan diskrimineringen rammer ulike grupper, der man ser på alder, klasse, kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Dette er viktig fordi diskrimineringen får store følger for mennesker som tilhører flere minoriteter.
7. Øke støtten til organisasjoner som jobber mot rasisme og diskriminering eller til internt arbeid med dette i organisasjonene. Kutte støtte til organisasjoner som driver hets eller aktivt sprer misinformasjon.
8. Sørge for at vi også internt har en god antirasistisk måte å jobbe og være på. Det er viktig med jevnlig skoloring i anti-rasisme og oppfordring til kritisk holdning til egen adferd mot folk av annen etnisk bakgrunn i partiet. Sørge for at vi er i dialog med de miljøene og organisasjonene som problemstillingen angår.
9. En utfordring i offentligheten er at minoritetene er underrepresentert i en del roller. Det er derfor viktig at SV går foran og satser på rekruttering av mennesker med ulike bakgrunn som medlemmer og til ulike roller i partiet.